

אָרוס ופּיליה
(תשוקה וקרבה)
מוזיאון תל אביב 2018-19
מנחה ומרצה שרון אָס

על פי תאור בריאת העולם היווני הקדום ביותר שיש בידינו, האל ארוס נוצר מיד אחרי האלוהות הראשונה גיה, האדמה. הארוס הקדום הזה לא זוכה לספורים מרובי עלילות, ועם זאת, אין עלילה אחת חשובה שלא מונעת ישירות או בעקיפין תודות לעוצמתו.

האנרגיה הארוטית שמאפשרת את יצירת העולם על פי היוונים מייצרת מיד את המשפחה, את זיקת קרבת הדם שהיא זירה לאהבות ולשנאות, לאלימות רצחנית ולבריתות עמוקות של שותפות וקרבה.

לאן, אם כן, הארוס הקדום הזה נעלם, או יותר נכון במה הוא נספג ומה הוא מצמיח? וכיצד הפיליה, אותה קרבה שהיא גם נגזרת של קרבת דם, אך גם קרבה שבין בני זוג, חברים, אורחים ואפילו אזרחים, נזקקת לארוס לא רק כעוצמה מכלכלת, ערמומית ואירונית, אלא כעוצמה רטורית שבלעדיה היא נותרת סתומה לעצמה.

ואיך ניתן להבין את גלגולו המהיר של ארוס בפיליה, בקרבה, המייצרת תנועה מיידית של תעוב וסלידה ואלימות? והאם ניתן להבין קרבה כל שהיא (משפחתית חברית או היררכית כמו מורה ותלמיד) ללא זיקה ארוטית?

בסמינר "ארוס ופיליה" נקרא בצמוד טקסטים שונים מהשירה העתיקה, מהמאה ה-8 לפנה"ס ועד הדיאלוגים של אפלטון מהמאה ה-4 לפנה"ס, מתוך נסיון התחקות ושאלות (שלא תמיד ניתן להשיב עליהן) אחר ועל הקשרים התשתיתיים, ועל כן לא פעם הסמויים והנפתלים בין תשוקה לקרבה, בין ארוס לפיליה.

בסמסטר הראשון נקרא*

קטעים מהסידוס; שירתה של סאפפו; הטרגדיה "היפוליטוס" לאוריפידס; הדיאלוג "פיידרוס" לאפלטון.

בסמסטר השני נקרא*

"ההמנון לדמטר"; "אנטיגונה" לסופוקלס; "מדיאה" לאוריפידס; דיאלוג "המשתה" לאפלטון.

הסמינר יתנהל בחדר הסדנאות בבניין החדש -

קבוצה 1 בימי שני 19:30 - 21:00

קבוצה 2 בימי שישי 11:00 - 12:30

שרון אָס בוגרת החוג ללימודים קלאסיים, ובעלת תואר שני בתכנית ללימודי דתות באוניברסיטת תל אביב. פירסמה עד כה חמישה ספרי שירה, האחרון שבהם "מוזיקת הנתיב הרחב" ראה אור ב-2015, וזכה בפרס דוליצקי מטעם האוניברסיטה העברית.

ספר מסה "היום שאחרי: על פרידתו של סופוקלס מהשירה" וספר שירים חדש "המגרפה" עתידים לראות אור בחודשים הקרובים.

כלת פרס ראש הממשלה ופרס ביאליק לשירה.



תאריכים סמסטר א' קבוצה 1:

,26.11.18 ,19.11.18 ,12.11.18 ,5.11.18
,31.12.18 ,24.12.18 ,17.12.18 ,10.12.18
28.1.19 ,21.1.19 ,14.1.19 ,7.1.19

תאריכים סמסטר ב' קבוצה 2:

,30.11.18 ,23.11.18 ,16.11.18 ,9.11.18
,28.12.18 ,21.12.18 ,14.12.18
1.2.19 ,25.1.19 ,18.1.19 ,11.1.19 ,4.1.19

תאריכים סמסטר ב' קבוצה 1

,25.3.19 ,18.3.19 ,11.3.19 ,4.3.19
,29.4.19 ,15.4.19 ,8.4.19 ,1.4.19
27.5.19 ,20.5.19 ,13.5.19 ,6.5.19

תאריכים סמסטר ב' קבוצה 2

,5.4.19 ,29.3.19 ,15.3.19 ,8.3.19
,24.5.19 ,17.5.19 ,3.5.19 ,12.4.19
28.6.19 ,21.6.19 ,14.6.19 ,31.5.19

* יתכן שבעקבות הדיונים בסמינר חומר הקריאה ישתנה במהלך הסמסטר.